

Інформація про авторів

Рудика Віктор Іванович – кандидат економічних наук, директор ДП «ГИПРОКОКС» (вул. Сумська, 60, м. Харків, 61002, Україна).

Феденко Галина Михайлівна – кандидат економічних наук, начальник Харківського управління Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби (вул. Благовіщенська, 30, м. Харків, 61052, Україна).

Информация об авторах

Рудыка Виктор Иванович – кандидат экономических наук, директор ГП «ГИПРОКОКС» (ул. Сумская, 60, г. Харьков, 61002, Украина).

Феденко Галина Михайловна – кандидат экономических наук, начальник Харьковского управления Офиса крупных налогоплательщиков Государственной фискальной службы (ул. Благовещенская, 30, г. Харьков, 61052, Украина).

Information about the authors

V. Rudeka – Ph.D. (Economics), Director of SE “GIPROKOKS” (60 Sumska Str., Kharkiv, 61002, Ukraine).

H. Fedenko – Ph.D., Head of Kharkiv Office of Large Taxpayers of the State Fiscal Service (30 Blagovishchenska Str., Kharkiv, 61052, Ukraine).

*Стаття надійшла до ред.
12.12.2016 р.*

JEL Classification: R 39

УДК 332.142.4

КОМПЛЕКСНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ БУДІВЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ ХАРКІВСЬКОГО РЕГІОНУ

**Медвідь В. Ю.
Якименко О. В.**

Анотація. Визначено основні проблеми розвитку інноваційної діяльності України та її регіонів. Зазначено, що Харківська область входить до числа найпотужніших індустріальних центрів Східної Європи та має найбільш прогресивну структуру промисловості серед регіонів України. Виокремлено основні проблеми управління інноваційним потенціалом будівельних організацій на рівні регіонів країни. Сформовано проєкції комплексного механізму управління інноваційним потенціалом будівельного комплексу Харківського регіону. Зроблено висновки про доцільність формування комплексного механізму управління інноваційним потенціалом будівельного комплексу регіону, який буде сприяти успішному веденню будівельного бізнесу в регіоні на основі впровадження інноваційних технологій і дасть новий поштовх для розуміння органами регіональної влади та бізнес-системами важливості інновацій для розвитку регіональної економіки та всього національного господарства України.

Ключові слова: управління, механізм, інноваційний потенціал, регіон.

КОМПЛЕКСНЫЙ МЕХАНИЗМ УПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫМ ПОТЕНЦИАЛОМ СТРОИТЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСА ХАРЬКОВСКОГО РЕГИОНА

Медведь В. Ю.
Якименко О. В.

Аннотация. Определены основные проблемы развития инновационной деятельности Украины и ее регионов. Отмечено, что Харьковская область входит в число крупнейших промышленных центров Восточной Европы и имеет наиболее прогрессивную структуру промышленности среди регионов Украины. Выделены основные проблемы управления инновационным потенциалом строительных организаций на уровне регионов страны. Сформированы проекции комплексного механизма управления инновационным потенциалом строительного комплекса Харьковского региона. Сделаны выводы о целесообразности формирования комплексного механизма управления инновационным потенциалом строительного комплекса региона, который будет способствовать успешному ведению строительного бизнеса в регионе на основе внедрения инновационных технологий и даст новый толчок для понимания органами региональной власти и бизнес-системами важности инноваций для развития региональной экономики и всего национального хозяйства Украины.

Ключевые слова: управление, механизм, инновационный потенциал, регион.

THE INTEGRATED MECHANISM FOR MANAGING THE INNOVATIVE POTENTIAL OF THE CONSTRUCTION COMPLEX OF KHARKOV REGION

V. Medvid'
O. Yakymenko

Abstract. The paper is dedicated to the issue of determining the main problems in the development of innovative activity of Ukraine and its regions. It is noted that Kharkov region is one of the largest industrial centers of Eastern Europe and thus has the most progressive industrial structure among the regions of Ukraine. The main problems of managing the innovative potential of construction organizations at the regional level of the country are singled out. The projections of the integrated mechanism for managing the innovative potential of the construction complex of Kharkov region are formed. Conclusions are made as to expediency of forming the integrated mechanism for managing the innovative potential of the construction complex in the region. The mechanism will contribute to a successful conduct of construction business in the region through the introduction of innovative technologies and will give a new impetus to understanding the importance of innovations for the development of the regional economy and the entire national economy of Ukraine by regional authorities and business systems.

Keywords: management, mechanism, innovation potential, region.

Постановка проблеми. Сучасний стан економіки України відзначається певними проблемами, які пов'язані з недосконалістю принципів управління, незгодою суспільства й органів влади до необхідності сприйняття реалій сьогодення, які базуються на удосконаленні планування, організації та контролю рівня конкурентоспроможності ключових галузей економіки держави та її регіонів.

Будівельний комплекс регіонів України відрізняється за своїми технологічними, техніко-економічними й організаційними характеристиками. У зв'язку з цим сьогодні є вкрай необхідним застосування нових форм управління інноваціями, інноваційним потенціалом і впровадженням новітніх технологій у будівництві на рівні країни та її регіонів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам інновацій та інноваційної діяльності присвячено велику кількість наукових праць вітчизняних учених-економістів. Серед них: Амоша О. [1], Біловодська О. [2], Биконя С. [3], Гальчинський А. [4], Касьяненко В. [5], Лапко О. [6], Панас В. [7] та ін.

Питаннями управління інноваційним потенціалом у будівництві займалися такі вчені, як Беззубко Л. [8], Суркова Ю. [9], Яцуба В. [10] та ін.

Регіональні аспекти управління інноваціями й інноваційним потенціалом були висвітлені у працях Федулової Л. [11], Возної Л. [12], Чижової В. [13], Чичкало-Кондрацької І. [14] та ін.

Але ряд питань, пов'язаних із управлінням інноваційним потенціалом будівельного комплексу на рівні регіону, не були опрацьовані достатньою мірою і потребують більш детального дослідження.

Мета статті. Метою статті є формування та впровадження механізму управління інноваційним потенціалом будівельного комплексу Харківського регіону.

Виклад основного матеріалу дослідження. Управління таким складним процесом, як будівництво, зокрема на регіональному рівні, потребує завантаження всіх потужностей, які є у розпорядженні менеджменту будівельних підприємств, органів державної регіональної влади, а також впевнення і заохочення громадян щодо покращення умов їх життя та існування. Основу потреб будівельної індустрії становлять три сектори нерухомості: житловий, промисловий, комерційний. Житловий сектор майже завжди перебуває у стані нерівноваги, промисловий більш стабільний, але стратегічно несформований, комерційний поки що має слабкий темп розвитку, окрім нерухомості торговельного призначення.

Забезпечення сталого інноваційного розвитку будівельної галузі вимагає не тільки існування масиву досліджень і розробок, підготовлених до використання, але й формування механізму їх прикладного застосування. Слабкість зв'язків будівельного та наукового секторів економіки, низька сприйнятливість будівельних підприємств до результатів фундаментальних і прикладних наукових досліджень, відсутність стимулів можливостей використання досягнень науки, невідповідність багатьох інноваційних ідей ринковим потребам обумовлюють недостатню інтенсивність і низьку ефективність модернізації будівництва.

Взагалі інноваційна діяльність в Україні не набула достатніх масштабів і не забезпечує суттєвого зростання ВВП країни, а науково-технічний потенціал недостатньо використовується в економічних процесах. Перспективні напрями використання наукового потенціалу та впровадження інноваційних технологій сьогодні дуже важко втілити у зв'язку з низьким рівнем підготовки до їх сприйняття з боку системи управління підприємств та органів влади. Що стосується будівництва, то, на жаль, положення щодо впровадження нових технологій у цій сфері дуже часто лише декларуються у стратегічних документах без конкретних пропозицій.

Зазвичай масштабна активізація інноваційних процесів у регіональних економічних системах можлива тільки за умови включеності в інноваційні процеси основних регіональних суб'єктів: місцевих органів влади, науково-технічних і виробничих підприємств і компаній, фінансових інститутів, різноманітної інфраструктури. Оскільки кожен із суб'єктів інноваційної сфери має в ній свої специфічні інтереси та рольові функції, життєздатна інноваційна політика в регіоні може бути сформована тільки за активної співучасті в її розробці всіх перерахованих вище суб'єктів.

Харківська область входить до числа найпотужніших індустріальних центрів Східної Європи та має найбільш прогресивну структуру промисловості серед регіонів України. Сьогодні Харківський регіон має потужний будівельний комплекс, який включає у себе більш ніж 30 великих і середніх будівельних підприємств, які мають достатній рівень виробничого та інноваційного потенціалу. Але є 10 будівельних підприємств, які являються лідерами будівельної галузі Харківської області, які самі визнають один одного прямими конкурентами та стрімко розвиваються на цьому сегменті ринку.

Харківська область у всі роки мала потужний науково-технічний потенціал і завжди входила у трійку лідерів щодо кількості наукових організацій. Але сьогодні, на жаль, ситуація погіршилась у межах всієї країни. Так, у 2005 р. кількість організацій, які виконували наукові та науково-технічні роботи, становила 1 510, у 2010 р. – 1 303, у 2014 р. – 999. Однак, як і в попередні роки, найбільша кількість наукових організацій зосереджена у промислово розвинених регіонах: у м. Києві – 31,4 % загальної кількості, у Харківській області – 16,2 %, Львівській – 7,2 %, Дніпропетровській – 5,7 %, Одеській – 5,1 %. Таким чином, на п'ять регіонів припадає 65 % загальної кількості наукових установ. За даними 2014 р. 1 636 українських підприємств використовували у своїй діяльності передові технології, з яких кожне четверте підприємство зосереджено у Харківській області [15].

Інноваційна інфраструктура Харківської області – це приблизно три десятка самостійних організацій різних організаційно-правових форм і кілька десятків підрозділів наукових і промислових організацій і підприємств, таких як патентно-інформаційні відділи, лабораторії і відділи комерціалізації розробок, маркетингові відділи тощо. Ядро інноваційної інфраструктури складають самостійні організації, частина з яких була створена ще на початку 90-х років у рамках міжнародних програм підтримки економічних перетворень у державах СНД, а інші були організовані пізніше або як приватні ініціативи, або (частіше) з ініціативи центральних і регіональних органів влади.

Стратегічна здатність будівельного комплексу Харківського регіону до використання інноваційного потенціалу повинна бути реалізована через комплекс організаційно-управлінських заходів, спрямованих на створення інноваційних програм і проектів у будівництві шляхом координації науково-технічних, виробничих, економічних та організаційних складових діяльності підприємств будівельного комплексу.

Слабкою ланкою у розвитку інноваційного потенціалу будівельного комплексу регіонів України є відсутність ефективного механізму управління. До основних проблем управління інноваційним потенціалом будівельних організацій на рівні регіонів можна віднести:

- недостатню увагу органів державної регіональної влади до проблем впровадження інновацій у будівництві;
- неузгодженість інтересів учасників будівельного регіонального ринку;
- відсутність необхідної інформації про потреби ринку в інноваційній будівельній продукції;
- відсутність методики комплексної оцінки інноваційного потенціалу будівельних підприємств;
- нестачу фінансових коштів, яка обумовлює пошук нових джерел фінансування інноваційної діяльності будівельних організацій регіону;
- необхідність систематичного технологічного переоснащення будівельного виробництва сучасним обладнанням;
- підвищену ризикованість будівельного бізнесу, яка обумовлена високою невизначеністю результату, на який впливають насамперед коливання валютного курсу;
- відсутність ефективної системи маркетингу у будівельних організаціях;
- недосконалість мотивації персоналу підприємств.

Інноваційний потенціал підприємств будівельного комплексу регіону буде високим, якщо ініціативи організаційних змін мотивуватимуться; здійснюватиметься регулярний моніторинг якості управління; надаватиметься пріоритет функціям дослідження; на будівельних підприємствах пануватиме атмосфера творчості, пошуку й інтелектуального розвитку.

Інноваційний потенціал регіонального будівельного комплексу залежить від ряду факторів, що визначають його формування, розвиток і рівень використання. На процес формування інноваційного потенціалу впливають переважно такі фактори, як: стан інноваційного клімату у регіоні; особливості інноваційної діяльності будівельних організацій; розвиненість і гнучкість оргструктури управління інноваційною діяльністю, як у рамках підприємства, так і у рамках регіону; система мотивації персоналу; оптимізація комплексу маркетингу.

Рівень використання інноваційного потенціалу підприємств будівельного комплексу регіону, своєю чергою, залежить від якості прийнятих інноваційних і інвестиційних рішень на кожному етапі інноваційного процесу, а також від ступеня інформаційної забезпеченості цього процесу.

На думку авторів, сьогодні постає гостра необхідність до формування цілісного та гнучкого механізму управління інноваційним потенціалом будівельного комплексу регіону, який не лише повинен відповідати сучасним вимогам глобальної конкуренції, але і приводити у відповідність ресурсні можливості та стратегічні цілі інноваційного розвитку регіону в цілому.

Механізм управління містить у собі такі компоненти, як: принципи та задачі управління, методи, форми й інструменти управління, організаційну структуру управління, інформацію та засоби її обробки. Механізм управління інноваційним потенціалом будівельного комплексу регіону повинен функціонувати на основі певних методів управління та відповідати сучасним принципам: обґрунтованості, ефективності, комплексності, цілеспрямованості, адаптивності та гнучкості. У спрощеному вигляді структура механізму управління інноваційним потенціалом будівельного комплексу регіону має такий вигляд (рис. 1).

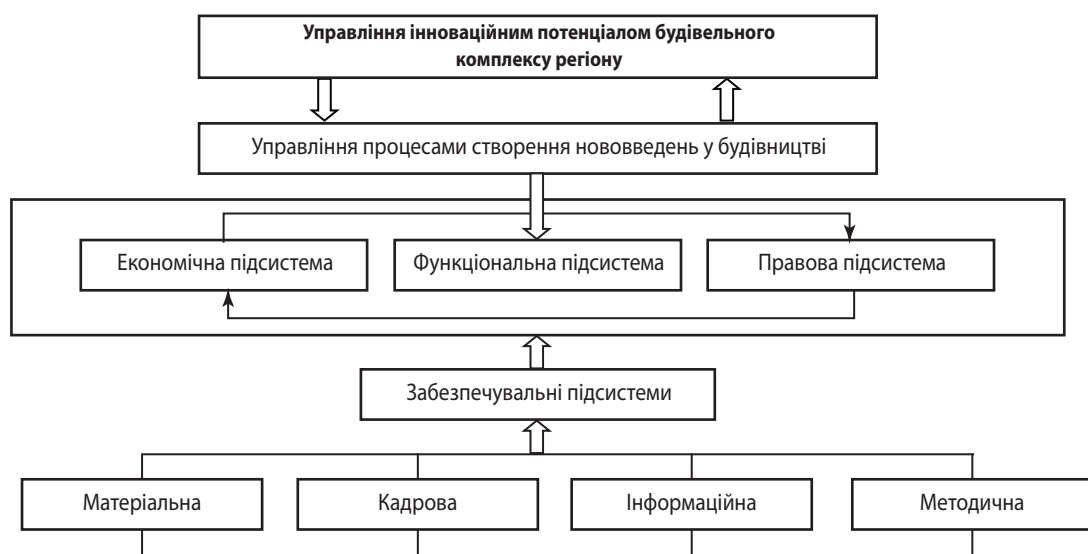

Рис. 1. Структура механізму управління інноваційним потенціалом будівельного комплексу регіону

Але, якщо говорити про комплексний механізм управління інноваційним потенціалом будівельного комплексу регіону, то під ним слід розуміти сукупність методів, форм, систем, інструментів, за допомогою яких органи державного регіонального управління впливають на учасників будівельного ринку з метою підвищення конкурентоспроможності комплексу, й вирішення на цій основі першочергових завдань досягнення конкурентних переваг регіону в цілому.

Значний вплив на розвиток інноваційного потенціалу будівельного комплексу Харківської області справляють фактори ринкового середовища, найважливішим із яких є державна та регіональна політика. Роль органів державної регіональної влади в управлінні інноваційним потенціалом будівельного комплексу Харківського регіону не обмежується лише регуляторними функціями – стимулювання економічного зростання підприємств будівельного комплексу, раціонального використання трудових ресурсів, забезпечення прогресивних зрушень в управлінні, підтримки експорту інновацій.

Головною функцією органів державної регіональної влади є узгодження інтересів всіх суб'єктів будівельного ринку, забезпечення економічної та соціальної стабільності населення регіону, захист вітчизняних виробників будівельної продукції.

Ми вважаємо, що формування комплексного механізму управління інноваційним потенціалом будівельного комплексу Харківського регіону дозволить одержати зворотній зв'язок від будівельних підприємств науково-дослідним установам, проаналізувати результати їх наукових досліджень та внести певні корективи у різні варіанти моделей інноваційного розвитку регіонального будівельного комплексу та регіону в цілому.

В запропонованому комплексному механізмі управління інноваційним потенціалом будівельного комплексу Харківського регіону повинні використовуватися функції інноваційного та стратегічного управління, які дозволять більш досконало й ефективно здійснювати управління реалізацією інноваційної стратегії регіонального будівельного комплексу та впроваджувати чітко сплановану інноваційну регіональну політику.

На рис. 2 наведено проекції комплексного механізму управління інноваційним потенціалом будівельного комплексу Харківського регіону.

Впровадження комплексного механізму управління інноваційним потенціалом будівельного комплексу Харківського регіону надає можливість, окрім вибору моделі стратегії інноваційного розвитку будівельних підприємств, створити реальні умови щодо удосконалення інноваційних процесів у регіоні на основі узгодженості інтересів усіх учасників будівельного ринку.

Висновки. За результатами проведеного дослідження можна дійти висновку, що формування комплексного механізму управління інноваційним потенціалом будівельного комплексу регіону сприятиме успішному веденню будівельного бізнесу в регіоні на основі впровадження інноваційних технологій та надасть новий поштовх для розуміння органами регіональної влади та бізнес-системами важливості інновацій для розвитку регіональної економіки та всього національного господарства України.

Перспективи подальших досліджень. Основною перспективою подальших досліджень, на думку авторів, повинно стати удосконалення наявного механізму управління інноваційним потенціалом будівельного комплексу Харківського регіону на основі вдосконалення законодавчої бази щодо впровадження та регулювання з боку державних органів влади певних пільг і преференцій для будівельних підприємств і регіональних будівельних комплексів, які готові виробляти високоякісну будівельну продукцію.

Література: 1. Амоша О. І., Булієв І. П., Шевцова Г. З. Інноваційне оновлення техніко-технологічної бази промислового виробництва на синергетичних засадах: теорія і практика. *Економіка промисловості*. 2007. № 1. С. 3–9. 2. Біловодська О. А. Механізм стратегічного управління інноваційним розвитком: монографія. Суми: Університет. кн., 2010. 432 с. 3. Биконя С. Ф. Інституціональні аспекти теорії інноваційного розвитку. *Вісник КНУДТ*. 2003. № 3. С. 101–106. 4. Гальчинський А., Кінах А., Семиноженко В. Інноваційна стратегія українських реформ: монографія. Київ: Знання України, 2007. 336 с. 5. Касьяненко В. О. Зарубіжний досвід управління інноваційним потенціалом економіки та можливості його використання в Україні. *Маркетинг та менеджмент інновацій*. 2011. № 4, т. 2. С. 200–204. 6. Лапко О. О., Александрова В. П. Науково-технічний потенціал та його розвиток. *Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку*. 2003. № 12. С. 20–26. 7. Панас В. Я., Ткач С. М. Управління інноваційною діяльністю підприємства: теоретичний аспект. *Регіональна економіка: наук.-практ. журнал*. 2013. № 1. С. 69–75. 8. Беззубко Л. В. Інноваційний потенціал будівництва. *Будівництво України*. 2008. № 7. С. 8–11. 9. Суркова Ю. О. Проблеми реалізації інноваційної моделі розвитку у вітчизняному будівельному комплексі. *Фінанси України*. 2008. № 6. С. 99–110. 10. Яцуба В. Відкритість будівельної галузі для інновацій як нова філософія зростання // Наш вибір. 2010. № 4 (27). URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/publish>. 11. Федулова Л. І. Організаційні механізми формування результативної регіональної інноваційної системи. *Стратегічні пріоритети*. 2009. № (13). С. 157–165. 12. Возна Л. Ю. Основні суперечності та перспективи використання соціально-економічного потенціалу регіонів України. *Стратегічні пріоритети*. 2009. № 1 (10). С. 167–174. 13. Чижова В. Інституціональні та інноваційні аспекти регіонального розвитку. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Економічні науки*. 2005. Вип. 8. С. 92–100. 14. Чичкало-Кондрацька І. Б., Буряк А. А. Фактори залучення прямих іноземних інвестицій в економіку регіонів України // Економічний часопис-XXI: Регіональна економіка. 2014.

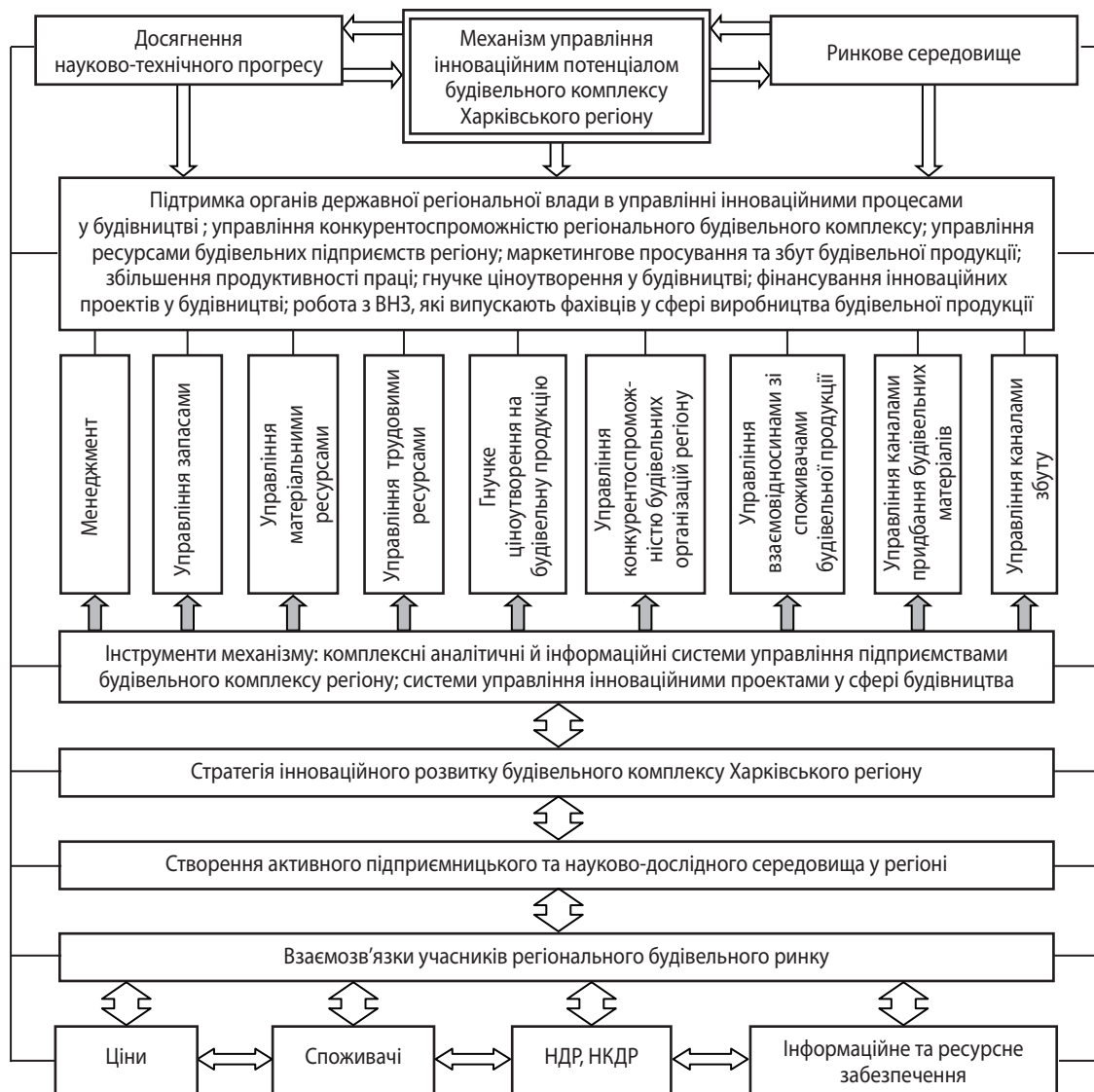

Рис. 2. Проекції комплексного механізму управління інноваційним потенціалом будівельного комплексу Харківського регіону

№ 11–12. URL: <http://soskin.info/ea/2014/11-12/201428.html>. 15. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: стат. зб. Київ: Держ. служба статистики України, 2015. 255 с.

References: 1. Amosha O. I., Buliiev I. P., Shevtsova H. Z. *Innovatsiine onovlennia tekhniko-tehnologichnoi bazy promysloвого vyrobnytstva na synerhetychnykh zasadakh: teoriia i praktyka* [Innovative Updating of Technical and Technological Base of Industrial Production on Synergetic Principles: Theory and Practice]. *Ekonomika promyslovosti*. 2007. No. 1. P. 3–9. 2. Bilovodska O. A. *Mekhanizm stratehichnogo upravlinnia innovatsiynym rozvytkom: monohrafiia* [The Mechanism of Strategic Management of Innovation Development: monograph]. Sumy: Universytetska knyha, 2010. 432 p. 3. Bykonja S. F. *Instytutsionalni aspekty teorii innovatsiynogo rozvytku* [Institutional Aspects of the Theory of Innovative Development]. *Visnyk KNUDT*. 2003. No. 3. P. 101–106. 4. Halchynskiy A., Kinakh A., Semynozhenko V. *Innovatsiina stratehiia ukraïnskyykh reform: monohrafiia* [Innovative Strategy of Ukrainian Reforms: monograph]. Kyiv: Znannia Ukrainy, 2007. 336 p. 5. Kasianenko V. O. *Zarubizhnyi dosvid upravlinnia innovatsiynym potentsialom ekonomiky ta mozhlyvosti yoho vykorystannia v Ukraini* [Foreign Experience in Managing the Innovative Potential of the Economy and the Possibility of Its Use in Ukraine]. *Marketynh ta menedzhment innovatsii*. 2011. No. 4. Vol. 2. P. 200–204. 6. Lapko O. O., Aleksandrova V. P. *Naukovo-tekhnichniy potentsial ta yoho rozvytok* [Scientific and Technical Potential and Its Development]. *Ekonomika Ukrainy: stratehiia i polityka dovrostokovoho rozvytku*. 2003. No. 12. P. 20–26. 7. Panas V. Ya., Tkach S. M. *Upravlinnia innovatsiinoiu diialnistiu pidpriemstva: teoretychnyi aspekt* [Management of Innovative Activity of the Enterprise: Theoretical Aspect]. *Rehionalna ekonomika: nauk.-prakt. zhurnal*. 2013. No. 1. P. 69–75. 8. Bezzubko L. V. *Innovatsiinyi potentsial budivnytstva* [Innovative Building Potential]. *Budivnytstvo Ukrainy*. 2008. No. 7. P. 8–11. 9. Surkova Yu. O.

Problemy realizatsii innovatsiinoi modeli rozvytku u vitchyznianomu budivelnomu kompleksi [Problems of Implementing the Innovative Development Model in the Domestic Construction Complex]. *Finansy Ukrainy*. 2008. No. 6. P. 99–110. **10.** Yatsuba V. Vidkrytist budivelnoi haluzi dlia innovatsii yak nova filosofiia zrostannia // *Nash vybir*. 2010. No. 4 (27). URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/publish>. **11.** Fedulova L. I. *Orhanizatsiini mekhanizmy formuvannia rezultatyvnoi rehionalnoi innovatsiinoi systemy* [Organizational Mechanisms for the Formation of an Effective Regional Innovation System]. *Stratehichni priorityty*. 2009. No. (13). P. 157–165. **12.** Vozna L. Yu. *Osnovni superechnosti ta perspektyvy vykorystannia sotsialno-ekonomichnoho potentsialu rehioniv Ukrainy* [The Main Contradictions and Prospects for Using the Socio-Economic Potential of the Regions of Ukraine]. *Stratehichni priorityty*. 2009. No. 1 (10). P. 167–174. **13.** Chyzhova V. *Instytutsionalni ta innovatsiini aspekty rehionalnoho rozvytku* [Institutional and Innovative Aspects of Regional Development]. *Naukovi pratsi Kirovohradskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu: Ekonomichni nauky*. 2005. Issue 8. P. 92–100. **14.** Chychkalo-Kondratska I. B., Buriak A. A. Faktory zaluchennia priamykh inozemnykh investysii v ekonomiku rehioniv Ukrainy // *Ekonomichni chasopys-XXI: Rehionalna ekonomika*. 2014. No. 11–12. URL: <http://soskin.info/ea/2014/11-12/201428.html>. **15.** *Naukova ta innovatsiina diialnist v Ukraini: stat. zb.* Kyiv: Derzhfva sluzhba statystyky Ukrainy, 2015. 255 p.

Інформація про авторів

Медвідь Вікторія Юріївна – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки Сумського національного аграрного університету (вул. Герасима Кондратьєва, 160, м. Суми, 40021, Україна; e-mail: victoriya.medved.snau@gmail.com).

Якименко Олег Вікторович – доцент кафедри технології будівельного виробництва та будівельних матеріалів Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова (вул. Маршала Бажанова, 17, м. Харків, 61002, Україна; e-mail: yakimenko1961@gmail.com).

Информация об авторах

Медведь Виктория Юрьевна – доктор экономических наук, доцент, профессор кафедры экономики Сумского национального аграрного университета (ул. Герасима Кондратьева, 160, г. Сумы, 40021, Украина; e-mail: victoriya.medved.snau@gmail.com).

Якименко Олег Викторович – доцент кафедры технологии строительного производства и строительных материалов Харьковского национального университета городского хозяйства имени А. М. Бекетова (ул. Маршала Бажанова, 17, г. Харьков, 61002, Украина; e-mail: yakimenko1961@gmail.com).

Information about the authors

V. Medvid' – D.Sc. (Economics), Associate Professor, Professor of Department of Economics of Sumy National Agrarian University (160 Herasyima Kondratieva Str., Sumy, 40021, Ukraine, e-mail: victoriya.medved.snau@gmail.com).

O. Yakymenko – Associate Professor of Department of Technology of Construction Operations and Constructional Materials of O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv (17 Marshala Bazhanova Str., Kharkiv, 61002, Ukraine; e-mail: yakimenko1961@gmail.com).

*Стаття надійшла до ред.
13.12.2016 р.*